

● ČUVARI STABILNOSTI

Međunarodni računovodstveni standardi

Međunarodni računovodstveni standardi (MRS) 1, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI) i prudencioni filteri

Viskokvalitetni i globalno prihvaćeni međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI), razvijeni od strane nezavisnog odbora za međunarodne računovodstvene standarde, podržavaju tržišne transakcije obezbjeđujući investitorima, kreditorima i akcionarima pristup pouzdanim i relevantnim informacijama o poslovanju kompanija. Dodatno navedeni standardi doprinose poboljšanju kvaliteta supervizije širom svijeta i jačanju povjerenja javnosti u finansijsko izvještavanje. EBA – European Banking Authority, kreator prudencionih standarda, preporučio je niz prilagođavanja – prudencione filtere u cilju upotrebe finansijskih izvještaja, pripremljenih u skladu sa MSFI, za prudencione i regulatorne svrhe. Ključni razlog za uvođenje prudencionih filtera je bio uticaj MSFI na promjene u veličini, kvalitetu i volatilitnosti regulatornog kapitala. Prudencionim filterima je izvršeno prilagođavanje računovodstvenih rezultata u cilju zadržavanja važeće definicije i kvaliteta regulatornog kapitala, u skladu sa Bazelskim principima. Neophodno je istaći da proces harmonizacije u vezi kapitalnih zahtjeva još nije finalizovan.

Pitanje uporedivosti podataka vezanih za performanse bankarskog sistema, prvenstveno za potrebe razmjene informacija sa regulatorima bankarskih grupa čiji subsidijari posluju na teritoriji Crne Gore (50% bankarskog sistema), iniciralo je konvergenciju nacionalnih računovodstvenih standarda i međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja u Crnoj Gori. U 2012. godini Centralna banka Crne Gore je realizovala Projekat implementacije MRS 39 – Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, u cilju potpunije primjene MRS i MSFI. Navedeni Projekat je obuhvatio izradu nove Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama, promjenu kontnog okvira usljed potpunije primjene MRS, promjenu izvještajnih tabela/obrazaca, kao i izradu novih uputstava u vezi izmjena kontnog okvira i popunjavanja izvještajnih tabela/obrazaca. Osnov za izmjenu kontnog okvira je predstavljala izrada i usvajanje nove Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama (u daljem tekstu: nova Odluka). U skladu sa no-

Implementacijom MRS 39 na nivou bankarskog sistema u Crnoj Gori će biti postignut značajan nivo uporedivosti finansijskih informacija za potrebe razmjene istih sa regulatorima drugih zemalja. Međutim, ostaje otvoreno pitanje potpune uporedivosti finansijskih informacija

vom Odlukom banke su u obavezi da, počev od 1. januara 2013. godine, najmanje tromjesečno vrednuju stavke bilansne aktive i vanbilansne stavke u skladu sa MRS, kao i da izračunavaju ispravke vrijednosti za navedene stavke u skladu sa metodologijom za procjenu obezvrjeđenja bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama. Evidentiranje ispravki vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke vršiće se korišćenjem novog kontnog okvira, propisanog Odlukom o Kontnom okviru za banke, koja će početi da se primjenjuje

kreditnim rizikom u bankama). Razlika između obračunatih regulatornih rezervacija i ispravki vrijednosti (MRS) predstavljaće odbitnu stavku pri izračunavanju regulatornog kapitala banke tokom godine, dok će na kraju godine banka biti u mogućnosti da pokrije navedenu razliku (nedostajuće rezerve za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu) na teret dobiti. Nedostajuće rezerve za procijenjene gubitke po regulatornom zahtjevu će i dalje biti odbitna stavka pri izračunavanju regulatornog kapitala ukoliko banka na kraju godine ne ostvari pozitivan rezultat. Na ovaj način banke će primjenjivati konzervativniji pristup prilikom utvrđivanja pokazatelja adekvatnosti kapitala, kao osnovnog pokazatelja stabilnosti banke i njene mogućnosti da apsorbuje potencijalne gubitke u poslovanju.

Uspješnoj realizaciji Projekta implementacije MRS 39 značajno su doprinijela iskustva kolega iz centralnih banaka i supervizorskih agencija iz regiona (Narodna banka Srbije, Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Agencija za bankarstvo Republike Srpske, Banka Slovenije).

Neophodno je istaći da će implementacijom MRS 39 na nivou bankarskog sistema u Crnoj Gori biti postignut značajan nivo uporedivosti finansijskih informacija za potrebe razmjene istih sa regulatorima drugih zemalja (učesće na supervizorskim koledžima, dostavljanje kvartalnih informacija, popunjavanje template-a). Međutim, ostaje otvoreno pitanje potpune uporedivosti finansijskih informacija zbog nepostojanja jedinstvene definicije računanja pojedinih značajnih finansijskih indikatora na nivou regiona, kao i na nivou Evropske unije. Pokrenute su određene inicijative od strane pojedinih regulatora u cilju preciziranja te jedinstvene definicije, tako da ostaje da se nadamo da će u budućem periodu biti pronađeno adekvatno rješenje u cilju dobijanja realne slike finansijskih performansi pojedinih subsidijarnih lica (aktera regionalnih tržišta), kao i bankarskih grupa na konsolidovanom nivou.

Autorica je portfolio menadžer, Sektor za kontrolu Centralna banka Crne Gore

PIŠE

**Mr TATJANA
DRAŠKOVIĆ**

od 1. januara 2013. godine.

Novom Odlukom Centralna banka Crne Gore je, pored primjene MRS 39, uvela i prudencioni filter, kojim je precizirano da su banke dužne da najmanje na mjesečnoj osnovi vrše klasifikaciju stavki bilansne aktive i vanbilansnih stavki po osnovu kojih su izložene kreditnom riziku i obračunavaju rezervacije za procijenjene gubitke (neznatno modifikovana dosadašnja regulativa u vezi minimalnih standarda za upravljanje